

**Πάτρα 1880-1920: Οικονομία , Κοινωνία , Πολιτισμός. Η εικόνα της πόλης την
“Όμορφη Εποχή”**

**ΘΕΜΑ ΟΜΑΔΑΣ: Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ ΜΑΣ (ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ)**

Σακκά Παναγιώτα

Σερέτης Νίκος

Σολωμού Ανδριάννα

ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος της εργασίας μας ήταν η κατανόηση των απόψεων των νεότερων πολιτών για την πόλη στην οποία ζούμε, με μέτρο σύγκρισης την Πάτρα της "belle époque" την οποία ερευνούμε και σαν ομάδα γενικότερα. Αρχικά, συντάξαμε ένα ερωτηματολόγιο το οποίο είχε τις ακόλουθες κατευθύνσεις : οικονομική ανάπτυξη της πόλης, αρχιτεκτονική του τοπίου, την αθλητική και γενικότερα την πολιτισμική ανάπτυξη. Το α' μέρος της εργασίας περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο στο οποίο κλήθηκαν να απαντήσουν συμμαθητές μας ηλικίας 16-18 ετών. Στη συνέχεια (β' μέρος), γίνεται μια σύντομη περιγραφή των αποτελεσμάτων της έρευνάς μας ενώ ακολουθεί μια εικονική παρουσίαση των αποτελεσμάτων με τη χρήση γραφημάτων κύκλων. Έτσι, ελπίζουμε να δείξουμε στους αναγνώστες το ποσοστό στο οποίο η νεολαία γνωρίζει και έχει προσωπική άποψη για την πόλη στην οποία ζει.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αφού εργαλείο της έρευνάς μας είναι το ερωτηματολόγιο οφείλουμε να κάνουμε μια αναφορά σε αυτό, επικεντρώνοντας στα πλεονεκτήματά του. Μερικά από αυτά είναι το επαρκές πλήθος των εξεταζομένων, το οποίο μας καθιστά ικανούς να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα καθώς και το γεγονός ότι η σύνταξη και η ανάλυση του ερωτηματολογίου δεν χρειάζονται πολλά έξοδα. Επίσης, θετικό είναι το γεγονός πως όλοι οι εξεταζόμενοι έχουν να απαντήσουν στο ίδιο πλήθος ερωτήσεων και έτσι δεν υπάρχει άνιση κατανομή αυτών. Η ύπαρξη πολλαπλών συνδυασμών ερωτήσεων είναι επίσης ένα εκ των θετικών στοιχείων του. Τέλος, πιστεύουμε ότι η ανωνυμία του ερωτηματολογίου απομακρύνει κάθε είδος φόβου, δισταγμού ή τρακ από τον εξεταζόμενο. Μια μικρή αναφορά θα πρέπει να γίνει και στα (ελάχιστα κατ'εμάς) μειονεκτήματά του. Δύο εξ αυτών είναι η μικρή ελευθερία έκφρασης που επιβάλλεται σε αυτόν που ερωτάται, καθώς και η διαφορετική ερμηνεία που ο κάθε εξεταζόμενος μπορεί να δώσει σε ορισμένες από τις ερωτήσεις στις οποίες πρόκειται να απαντήσει.

Α' ΜΕΡΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

{1} Φύλο

- Αγόρι
- Κορίτσι

{2} Έχετε κάποια γνώση σχετικά με την "belle eroque", όμορφη εποχή της Πάτρας;

- Ναι.
- Όχι.
- Έχω ακουστά, και γνωρίζω κάποια πράγματα.
- Έχω ακουστά, αλλά μόνο τον όρο.

{3} Πιστεύετε ότι η εικόνα της Πάτρας έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια;

- Όχι.
- Ναι, προς το καλύτερο.
- Ναι, προς το χειρότερο.

{4} Σε σύγκριση με τη Πάτρα του "σήμερα", πιστεύετε ότι η Πάτρα την εποχή της "belle eroque" ήταν το ίδιο όμορφη;

- Όχι.
- Ναι, ελάχιστα.
- Ναι, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό

{5} Πιστεύετε ότι η "belle eroque" έπαιξε σημαντικό ρόλο στα θεμέλια της Πάτρας;

- Ναι, σε πολλούς τομείς.
- Ναι, σε λίγους τομείς.
- Όχι.

{6} Γνωρίζατε ότι κατά την περίοδο της "belle eroque", η Πάτρα επιδίωκε να εκθρονίσει την Αθήνα και να πάρει τη θέση της ως πρωτεύουσα της Ελλάδας;

- Όχι.
- Ναι.

~Οικονομική Ανάπτυξη~

{7} Πιστεύετε ότι η γεωγραφική θέση της Πάτρας είναι εμπορικά ευνοϊκή;

Ναι.

Όχι.

{8} Πιστεύετε πως πέρα από τη γεωγραφική θέση υπήρχαν και άλλοι παράγοντες που συνέλεξαν στην οικονομική άνθιση της Πάτρας;

Ναι.

Όχι.

{9} Αν ναι, ποιό;

Καλό κλίμα, το οποίο ήταν ευνοϊκό για τις καλλιέργειες

Ικανοί έμποροι, οι οποίοι έκαναν πιο δελεαστικές τις προσφορές τους.

Ήταν τυχερή η χρονική περίοδος, αφού με τα προβλήματα των Γάλλων το Ελληνικό εμπόριο μπορούσε ελεύθερα να ανθήσει

Κάποιο άλλο: Αναφέρετε ποιο. _____

{10} Πιστεύετε ότι η ύπαρξη λιμανιού στην Πάτρα ήταν ο κύριος παράγοντας που συνέβαλλε στην ανάπτυξή της;

Όχι.

Ναι.

{11} Πιστεύετε ότι η προσπάθεια της Πάτρας να γίνει πρωτεύουσα στηρίχθηκε στο γεγονός ότι υπήρξε μια οικονομική και οικονομική άνθηση;

Όχι.

Ναι.

~ Αρχιτεκτονική~

{12} Πιστεύετε ότι η αρχιτεκτονική δομή των κτηρίων την εποχή της "belle époque" έχει επηρεάσει τα αρχιτεκτονικά σχέδια των νεότερων χρόνων;

Όχι, τα περισσότερα κτήρια που κτίζονται την εποχή μας έχουν σχεδιαστεί με βάση σύγχρονα ευρωπαϊκά σχέδια.

Όχι, αυτά τα σχέδια θεωρούνται πλέον ξεπερασμένα.

Ναι, υπάρχουν σαφείς βάσεις και αναφορές στην εποχή εκείνη.

{13} Βρίσκεται την συνύπαρξη παλαιών και καινούργιων κτηρίων στην πόλη καλαίσθητη;

Ναι, η συνύπαρξη παλαιών και μοντέρνων κτηρίων είναι καλόγουστη.

Όχι, πιστεύω ότι θα έπρεπε να υπάρχει μεγαλύτερη ομοιομορφία.

{14} Βρίσκεται την δαπάνη χρημάτων με σκοπό την αναπαλαίωση κτηρίων της εποχής εκείνης αναγκαία;

- Ναι, είναι κομμάτι του πολιτισμού μας και πρέπει να το φροντίζουμε.
- Όχι, υπάρχουν σημαντικότερα πράγματα.

{15} Μεγαλωμένοι με τα πρότυπα ομορφιάς που έχετε, βρίσκεται τα κτήρια αυτά όμορφα ή ξεπερασμένα;

- Όμορφα.
- Ξεπερασμένα.

~Αθλητισμός~

{16} Γνωρίζετε πως την εποχή της "belle eroque" δημιουργήθηκαν κάποιες σχετικά γνωστές ομάδες,όπως η Παναχαϊκή και ο Απόλλωνας;

- Ναι.
- Όχι.

{17} Πιστεύετε ότι οι σημερινές γενιές δίνουν λιγότερη, την ίδια ή περισσότερη σημασία στον αθλητισμό και τα αθλήματα από τα άτομα εκείνης της εποχής;

- Λιγότερη.
- Σχετικά την ίδια.
- Περισσότερη.

{18} Γνωρίζετε ότι αυτή είναι η εποχή στην οποία κτίζονται τα πρώτα γήπεδα;

- Ναι.
- Όχι.

~Πολιτισμός~

{19} Γνωρίζατε ότι αυτή την εποχή έγινε η διοργάνωση του 1ου Πατρινού Καρναβαλιού;

- Ναι.
- Όχι.

{20} Πιστεύετε ότι το Πατρινό καρναβάλι βρίσκεται ανάμεσα στα πιό διαδεδομένα παγκοσμίως;

- Ναι.
- Όχι.

{21} Ποιες από τις παρακάτω εκδηλώσεις θεωρείτε ότι ξεκίνησαν εκείνη τη χρονική περίοδο;

- Παραστάσεις θεάτρου σκιών.
- Θεατρικές παραστάσεις.
- Η μπάντα του δήμου.
- Το θέατρο Απόλλων.
- Κινηματογράφος.
- Νυχτερινή διασκέδαση.
- Κάποια άλλη (αναφέρετε ποια) _____

Β' ΜΕΡΟΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τις απαντήσεις στις ερωτήσεις γενικού περιεχομένου, γίνεται φανερό ότι σαν σύνολο, οι ερωτηθέντες δεν έχουν επάρκεια γνώσεων σε σχέση με το θέμα. Παρόλα αυτά, αξιοσημείωτο είναι το ενδιαφέρον των νέων για την αισθητική του τοπίου. Συγκεκριμένα, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η εποχή που μας απασχολεί τους είναι γνωστή κυρίως μέσω των αρχιτεκτονημάτων που κοσμούν διάφορα κεντρικά σημεία της πόλης, αφού όπως έγινε φανερό πολλοί πιστεύουν ότι παρουσιάζουν περισσότερη ομορφιά και ιδιαιτερότητα σε σχέση με τον απρόσωπο χαρακτήρα των δυτικοποιημένων μοντέρνων κτηρίων.

Επιπλέον, ένα άλλο συμπέρασμα το οποίο θα μπορούσε να εξαχθεί, είναι πώς η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρεί πως η εικόνα της Πάτρας οφείλει πολλά στην "belle époque" ενώ αρκετοί αγνοούν το γεγονός ότι η Πάτρα επιδίωκε να γίνει η πρωτεύουσα της χώρας κατά την εποχή που ερευνάμε.

"Οικονομική Ανάπτυξη"

Ένα σημαντικό συμπέρασμα που εξάγεται από αυτήν την κατηγορία ερωτήσεων είναι πως οι νέοι Πατρινοί πιστεύουν και συνάμα γνωρίζουν πώς η πόλη μας βρίσκεται σε μια θέση "κλειδί", η οποία έχει διαδραματίσει και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη γενικότερη ανάπτυξή της. Παράλληλα, παράγοντα ανάπτυξης θεωρούν και το κλίμα, το οποίο με τον μεσογειακό του χαρακτήρα είναι ένας ακόμη συμμετοχος της άνθισης της περιοχής.

"Αρχιτεκτονική"

Πρωτεύουσας σημασίας συμπέρασμα είναι το γεγονός ότι οι νέοι της πόλης έχουν γνώση σχετικά με τη σημερινή δόμησή της, αλλά και σεβασμό προς τα λαμπρά αρχιτεκτονικά δημιουργήματα της εποχής εκείνης. Πιο συγκεκριμένα, αποδέχονται το γεγονός πώς η σημερινή εικόνα της πόλης δεν έχει κάτι το αξιοσημείωτο, αναγνωρίζουν όμως τα δυτικά χαρακτηριστικά της. Επιπλέον, υποστηρίζουν πως επειδή τα νεοκλασσικά κτήρια είναι ιδιαίτερα όμορφα, η πολιτεία οφείλει να τα συντηρεί, καθώς είναι τα μόνα που μας θυμίζουν ότι η Πάτρα είχε βιώσει και εποχές ακμής στο παρελθόν της. Αξίζει ακόμη να

επισημανθεί ότι αν και οι νέοι Πατρινοί, δε γνωρίζουν λεπτομέρειες για την εποχή που μελετάμε, πιστεύουν πως ο τόπος στον οποίο ζουν έχει πολλά πλεονεκτήματα. Ακόμη, τους εντυπωσιάζουν τα "απομεινάρια" της παλιάς κοινωνίας της πόλης και πιστεύουν ότι η Πάτρα κατέχει ένα μεγάλο κομμάτι του πολιτισμού της Ελλάδας.

"Αθλητισμός"

Στο θέμα του αθλητισμού, έγινε εμφανές ότι αν και οι περισσότεροι ερωτηθέντες δεν γνώριζαν ότι κατά την περίοδο εκείνη συγκροτήθηκαν κάποιες σχετικά γνωστές ομάδες, θεωρούν βέβαιο ότι οι άνθρωποι της εποχής έδειχναν ενδιαφέρον για τις αθλητικές δραστηριότητες στον ίδιο βαθμό με σήμερα. Αυτό που μας ξάφνιασε ήταν το γεγονός ότι πάρα πολλά άτομα γνώριζαν ότι εκείνη την περίοδο χτίζονται πολλά από τα γήπεδά μας, κάτι που δείχνει ότι οι νέοι του σήμερα συμμετέχουν ενεργά στις αθλητικές δραστηριότητες. Έτσι, γίνεται φανερό ότι η άθληση και η ανάγκη για έναν υγιεινότερο τρόπο ζωής ήταν και παραμένει σημαντικό ιδανικό για τους Πατρινούς όλων των εποχών.

"Πολιτισμός"

Στο μέρος του ερωτηματολογίου που αφορά τον Πολιτισμό, γίνεται φανερό το γεγονός ότι αν και οι νέοι "έχουν καμάρι" το καρναβάλι, ένα πολύ μικρό ποσοστό γνωρίζει την χρονική περίοδο κατά την οποία αναβίωσε. Ακόμα, φαίνεται να πιστεύουν πως το Πατρινό καρναβάλι αξίζει να κατέχει μία από τις πρώτες θέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Τέλος, ελάχιστες φαίνεται να είναι οι γνώσεις σχετικά με τις λοιπές πολιτισμικές δραστηριότητες.